

Κάτω, γλαυκός καὶ σταχτερός ὁ πόντος καὶ ἀψηλά του
ὁ ἀρχαῖος ναὸς πεσμένος χάμω

Γ. "Αγρ., ἐνθ' ἄν. Συνών. βένετος, γαλάζιος, γα-
λανός, γεράνιος Β1, θαλασσίς, κυανός,
μπάβος, οὐρανός. Β) 'Ο κλίνων πρὸς τὸ λευκάζον,
τὸ λευκὸν ἢ τὸ πράσινον, ὁ κυανόφαιος, κυανοπράσινος Λεξ.
Δημητρ. 2) Μεταφ., ὁ διὰ τοῦ ἡρέμου αὐτοῦ φωτός, τοῦ
χρώματος ἢ ἄλλως γεννῶν εἰς τὴν ψυχὴν συναίσθημα γαλή-
νης Δ. Σολωμ., 206 — Λεξ. Δημητρ. Ποίημ.

'Σ τὸν ἀστρώδην αἰθέρα | βασιλεύει γλαυκὴ σιγαλιὰ
Δ. Σολωμ., ἐνθ' ἄν.

γλαυκότη ἡ, Δ. Σολωμ. 202 γλαυκότης Λεξ. Περίδ.
Πρω. Δημητρ. Σταματάκ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γλαυκότης.

'Η ιδιότης τοῦ γλαυκοῦ χρώματος, τὸ γλαυκὸν χρῶμα
ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

'Η γλαυκότη τοῦ αἵθερος μαυρίζει
ἡ φωνὴ τῶν ἀνέμων σφυρίζει
Δ. Σολωμ., ἐνθ' ἄν.

γλαυκοφρύδης ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. γλαυκοφρύδα Κ.
Παλαμ., Πεντασύλλ., 36.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλαυκός καὶ τοῦ οὐσ. φρύδι.

'Ο ἔχων γλαυκὰς ὀφρυς.: Ποίημ.

— Ποῦ πᾶς; | — Νὰ βροῦ τὴν γλαυκοφρύδα
νεράϊδα 'ς τοῦ ἡλίου τὴν πατρίδα.

γλαυκόχρυσος ἐπίθ. Κ. Παράσχ. εἰς Ν. 'Εστ. 15
(1934) 76.

'Εκ τῶν ἐπιθ. γλαυκός καὶ χρυσός.

'Ο ἔχων γλαυκὸν καὶ χρυσεῖον χρῶμα: Ποίημ.

Τὸ θόλο τὸ γλαυκόχρυσον νὰ τὸν ἀστροφωτᾶνε
καὶ μὲ φλογάτες πάντοτε ματιές νὰ σὲ κοιτᾶνε.

γλαύκωμα τό, λόγ. σύνθηθ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γλαύκωμα.

'Οφθαλμικὴ πάθησις, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ κρυσταλλώδης
φακὸς ἐπισκοτίζεται, ἐπερχομένης οὕτω τῆς τυφλώσεως.

γλαυκωματικός ἐπίθ. λόγ. σύνθηθ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γλαύκωμα.

'Ο πάσχων ἐκ γλαυκώματος.

γλαυκωπός ἐπίθ. Λεξ. Πρω. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλαυκός καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ωπός.

'Ο ἔχων γλαυκοὺς ὀφθαλμούς, γαλανομάτης ἐνθ' ἄν.

γλαφυρός ἐπίθ. λόγ. σύνθηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. γλαφυρός.

Κομψός, λεπτός, χαρίεις, τερπνός, ἐπὶ λόγου γραπτοῦ ἢ
προφορικοῦ καὶ ἐπὶ ὁμιλητοῦ λόγ. σύνθηθ.: Εἶναι γλαφυρός
ὁμιλητής. 'Εχει γλαφυρὸ ὄφρος 'Αθῆν.

γλεγοῦδάκι τό, ἐνιχ. γλιγοῦδάκι Χίος — Λεξ. Βάιγ.
γλιουδάκι Νάξ. ('Απύρηνθ.)

'Υποκορ. τοῦ οὐσ. γλεγοῦδι. 'Ο τύπ. γλιγοῦ-
δάκι καὶ εἰς Σομ.

1) Μικρὸν δῶρον ἐνιχ. Συνών. δωράκι. 2) Εὐγε-
στον φαγητὸν εἰς μικρὰν ποσότητα Νάξ. ('Απύρηνθ.):
Καλὸ γλιουδάκι 'τονε, μακάρι νὰ 'χαμε γάθα μέρα τόσο.
3) Μεταφ., τὸ γυναικεῖον κίδοϊον Χίος: Αὐτὸς πολοκυνηγᾷ το
τὸ γλιγοῦδάκι.

γλεγοῦδεμα τό, ἐνιχ. γλιγοῦδεμα Λεξ. Βάιγ.

'Εκ τοῦ ρ. γλεγοῦδεύω, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ.
γλιγοῦδεύω. 'Ο τύπ. γλιγοῦδεμα καὶ εἰς
Σομ.

'Η πράξις τοῦ δωρίζειν, τοῦ χαρίζειν τι ἐνιχ.

γλεγοῦδεμός ὁ, ἀμάρτ. γλιουδεμός Νάξ. ('Απύρηνθ.)

'Εκ τοῦ ρ. γλεγοῦδεύω.

'Η βρώσις ἐκλεκτοῦ ἐδέσματος.

γλεγοῦδεύω ἐνιχ. γλιγοῦδεύω Σῦρ. Χίος (Βροντ.)
— Λεξ. Βάιγ. γλιγοῦδεύω Λεξ. Βάιγ. γλιουδεύω "Ανδρ.
Μέσ. γλιγοῦδεύομαι Χίος γλιουδεύομαι Νάξ. ('Απύρηνθ.)
Μετ. γλιγοῦδεμένος Λεξ. Βάιγ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γλεγοῦδι, παρὰ τὸ ὅπ. γλιγοῦ-
δι. Οἱ τύπ. γλιγοῦδεύω, γλιγοῦδεύγω, γλι-
γοῦδεύομαι, γλιγοῦδεύγομαι, γλιγοῦ-
δεμένος καὶ εἰς Σομ.

1) 'Ενεργ., προσφέρω καὶ μέσ., δέχομαι γλεγοῦδια,
ἤτοι γλυκύσματα, λιχνεύματα ἢ ἄλλα μικρὰ δῶρα "Ανδρ.
Σῦρ. Χίος (Βροντ. κ.ά.) — Λεξ. Βάιγ.: 'Η μαμμά μου μὲ
γλιουδεύγει, ἅμα πάω "Ανδρ. 'Επῆγα εἰς τῆς μάνας μου
καὶ μ' ἐγλιγοῦδεψε Χίος. 'Οπότε πάω 'ς τὸ σπίτι μας, γλι-
γοῦδεύομαι αὐτόθι. 'Η σημ. καὶ εἰς Σομ. 2) 'Απολάττω
καλοῦ φαγητοῦ Νάξ. ('Απύρηνθ.): Δὲ μᾶς ἀπολείπ' ἐμᾶς
τὸ γλιούδι, ὅλο γλιουδεύομεστα. 'Εσὺ εἶσαι μοναχὸς καὶ
ὅλο γλιουδεύεσαι. 3) Μεταφ., χαριεντίζομαι ἐρωτικῶς, κά-
μνω ἐρωτικὰς χειρονομίας Χίος: Αὐτὸς πηγαίνει κορυφὰ-
κορυφὰ 'ς τῆς Μαρίγας καὶ γλιγοῦδεύεται.

γλεγοῦδι τό, Εὐβ. Θήρ. Κάλυμν. Κάρπαθ. Λέρ. Πελοπν.
(Μάν.) Προπ. ('Αρτάκ. Πάνορμ.) Ρόδ. Σάμ. Σίκιν. Σύμ.
γλεγοῦδ' Θράκ. (Μυριόφ.) Σάμ. γλεοῦδι 'Ανάφ. Θήρ. Κά-
λυμν. Κάρπ. Κάσ. Κυκλ. Λέρ. Σκῦρ. Σῦρ. Τσακων. (Χα-
βουτσ.) γλεοῦδ' Σύμ. γλεγοῦ Κάρπ. γλεοῦ Κάρπ. γλε-
βούδι Ρόδ. γκλεοῦδι 'Αστυπ. Κάρπ. Κῶς (Πυλ.) Λέρ. Με-
γίστ. Νίσυρ. Πάτμ. Ρόδ. Σύμ. γκλεοῦδ' Σάμ. γκλεοῦ
Κάρπ. ('Ελυμπ. κ.ά.) ἐγκλεοῦδι Ρόδ. ἀγκλεγοῦδι Ρόδ.
ἀγλεοῦγι Χάλκ. γκλαγοῦδι Σύμ. λεγοῦδι Θράκ. (Αὐδῆμ.
Σαρεκκλ. Σκοπ.) Κρήτ. (Σητ.) λεγοῦδι Πελοπν. (Μεσσην.)
γκλεγοῦδι Πελοπν. (Μεσσην.) γλιγοῦδιν Χίος γλιγοῦ-
δι "Ηπ. Θάσ. Θράκ. (Αἶν.) Μακεδ. (Μελέν.) Πάρ. Σα-
μοθρ. Σῦρ. Χίος (Βροντ. κ.ά.) — Γ. Ψυχάρ., Στὸν Ἰσκιό, 168
Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2.310 'Εφημ. Φιλομ. 2.195 — Λεξ. Βάιγ.
Κορ., "Ατ. 4.81 Πόππλετ Περίδ. Βυζ. 'Ηπίτ. Μπριγκ.
Βλαστ. 278 Δημητρ. κ.ά. γλιγοῦδ' Θάσ. Θράκ. (Αἶν. κ.ά.)
Λέσβ. (Πάμφιλ. κ.ά.) Λῆμν. Μύκ. Σαμοθρ. Σάμ. γλιού-
δι "Ανδρ. Νάξ. ('Απύρηνθ.) γκλιούδιν Λυκ. (Λιβύσσ.) γλι-
χούδι Λεξ. Δημητρ. λεγοῦδ' Θράκ. (Αὐδῆμ.) λιγούδι Μ.
Φιλήντ., Γραμματ., 95 γκλιούδ' Σάμ. γλογούδι Δαρδαν. Χίος
(Νένητ.) γουλγοῦδ' "Ιμβρ.

Πιθαν. ἐκ τοῦ ἐκ λε γ ώ δ ι ο ν. Ἰδ. D. Philips, Glotta 35 (1956), 150-152. Ὁ τύπ. γ λ ι γ ο υ δ ι α καὶ παρὰ Γερμ.

Συνηθέστερον κατὰ πληθ. 1) Γλύκισμα, τράχημα, ὀρεκτικὸν ἀπὸ ξηρῶν καρπῶν, ὡς ἀμύγδαλα, κάρυα, λεπτοκάρυα κ.τ.τ., ἀλλὰ καὶ ὁπώρα Ἀνάφ. Ἀνδρ. Ἀστυπ. Δαρδαν. Ἡπ. Θήρ. Θράκ. (Αἶν. Αὐδῆμ. Μυριόφ. Σαρεκκλ. Σκόπ.) Ἰμβρ. Κάρι. Κάσ. Κυκλ. Λέσβ. (Πάμφιλ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Μελέν.) Μεγίστ. Μύκ. Νίσυρ. Πελοπ. (Μεσσην.) Πάτρ. Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) Ρόδ. Σαμοθρ. Σάμος Σίκιν. Σκύρ. Σύμ. Σύρ. Τσακων. (Χαβουτσ.) Χίος (Βροντ.) — Γ. Ψυχάρ., Στόν Ἰσκιο, 168—Κορ., Ἀτ. 4.81—Λεξ. Βάνγ. Πόμπλετ. Περίδ. Βυζ. Δημητρ.: Δῶσ' του γλεούδια νὰ σωπήσῃ Θήρ. Δῶσ' τοῦ παιδιοῦ γκλεγκουόδια Μεσσην. Ὁ ἀδερφός μου μοῦ ἤφερνε χιλιολοήτικα λεγκουόδια αὐτόθ. Ἐφερνε ἐγκλεούδια τῶν μικρῶ Ρόδ. Μὲ τὰ γλεούδια δὲ χορταίνον, θέλον φαῖ Σκύρ. Ἐλα νὰ σὲ δώσω γλεγουόδια Ἀρτάκ. Πάνορμ. Στυλῶνον τραπέζι μὲ τὰ γκλεούδια καὶ πορτοκάλι Μεγίστ. Τὰ κεράσματα τῆς βραδείας ἦταν γλυκύσματα καὶ πολλὰ λεγοῦδια Σαρεκκλ. Ἡ babās μας κ' ἡ μάννα μας σὶ ταγίζανε μ' αὐτὰ τὰ γλιγοῦδια γιὰ νὰ παχύνησιν Αἶν. Καὶ ἤπιναν ρακὶ κ' ἔτρωγαν μιζὲ λεβλεβλιά, ζαχάφ'τα καὶ λογιῶ τοῦ λογιῶ γλιγοῦδια αὐτόθ. Ἐχ' κὶ ἄλλα πουλλὰ φροῦτα κὶ γκλιούδια Σάμ. Τ' ἀγαπᾷς, βλέπον, τὰ γλιγοῦδια Σαμοθρ. Σὰ βαδριφτῇ κανεῖς, τρώ' κ' τσὰ τσὶ εἶνι εἶτον οὐλον οὐλον τ'ς βαδριφτιάς τοῦ γλιγοῦδ' (κ' τσὰ = κουκκιά) Λέσβ. Ὁ Κώστας ἦτανε γιὰ τὴ μάννα του ἄλλο σεκέρι, σωστό γλιγοῦδι. Γ. Ψυχάρ., ἔνθ' ἄν. || Φρ. Ἡ γριὰ μὲ τὰ γλιγοῦδια (εἰρωνικῶς διὰ τὸν ἀγαπῶντα καθ' ὑπερβολὴν τὰ γλυκύσματα) Πάρ. Ἡ σημ. καὶ εἰς Σομ. Συνών. καλοῦδι, λειχοῦδι, ξελεξίδι, ξερεσκιό, ρεγάλο, φίλεμα. β) Μεταφ., ὥραία, ἐπὶ γυναικὸς Θήρ. γ) Ἐπίσης μεταφ. ἐπὶ παιδός, ἀνόητος, κενός Σύμ.: Εἶνε τον αὐτὸς ἓνα γλεούδι.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλεούδι καὶ ὡς παρωνύμ. Σύμ.

δ) Τὰ κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ γάμου ἢ τῆς βαπτίσεως κομιζόμενα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ ἢ τοῦ ἀναδεκτοῦ κουφέτα, ἀμύγδαλα, πιστάκια, κάρυα καὶ λεπτοκάρυα, τιθέμενα ἐπὶ τοῦ προσκομιζομένου ἐπίσης πρὸς ζύμωσιν τῆς μελόπιττας ἀλεύρου Λυκ. (Λιβύσσ.) Ρόδ.: Ἄσμ.

Φέρ'τ γιὰ τίς κοπελιές | τὰ γκλιούδια τίς χουφτιές Λιβύσσ.

2) Ἐκλεκτὸν ἔδεσμα Κρήτ. (Σητ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ποτὲ δὲ μ' ἐγλύκανες ἀπὸ τὰ λεγοῦδια σου Σητ. Ἀθροῦπος δὲ ἀρώει ποτὲ ἀπὸ τὰ λεγοῦδια δὸν αὐτόθ. Δὲ βορεῖ νὰ τσῇ λειφτῇ τὸ γλιούδι Ἀπύρανθ. β) Ἐδεσμα εἰς μικρὰ τεμάχια προσφερόμενον, λίχνευμα Λεξ. Περίδ. Βλαστ. 278 Δημητρ. Συνών. λειχοῦδι, μεζελέκι, μεζές. 3) Τιμαλφές, κόσμημα, ἰδίᾳ γυναικῶν Θήρ. Λέρ. Χίος (Νένητ. κ.ά.) Λεξ. Δημητρ.: Ἦστερε τὸ γκλεούδι δὸν σπιδζοῦ μας Λέρ. Ἡ σημ. καὶ εἰς Γερμ. Συνών. μπιζοῦ, πρεπάδι. β) Πολύτιμον οἰκιακὸν σκεῦος Χίος (Νένητ. κ.ά.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλεούδης Ἀνάφ. Κέως καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλιούδης Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

γλεγουδιάζω ἀμάρτ. γλεουδιάζω Ἀνάφ. Θήρ. Κυκλ. γλεουδιάζω ἡμα Τσακων. (Χαβουτσ.) γκλεγουδιάζω Ρόδ. γκλεουδιάζω Νίσυρ. γκλεουδιάζ-ζω Νίσυρ. γκλεουδιάζ-ζω Κῶς (Πυλ.) γκλεουθιάζ-ζω Κῶς (Πυλ.) γλιγουδιάζω Σαμοθρ. Μέσ. γλεουδιάζομαι Κυκλ. Μετοχ. γλεουδιασμένος Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γ λ ε γ ο υ δ ι καὶ τῆς παρὰγωγ. καταλ. -ά ζ ω.

1) Προσφέρω γλυκύσματα, ξηρῶν καρπῶν, φιλοδωρῶ ἔνθ' ἄν.: Περονῶσε ἓνα παιδί καὶ τὸ γλεοῦδιασα Ἀνάφ. Δὸν γλιγουδιάζω λὶς ἢ ὡς κὶ καλούμαθι κὶ δὲ μᾶς ἀπουλεῖτ' (λὶς ἢ ὡς = δις τὴν ὥρα, συχνά) Σαμοθρ. Μὲ γλεοῦδιασε ἡ θεία μου Θήρ. Γλεοῦδιασε το τὸ παιδί, νὰ μὴν γλαίῃ αὐτόθ. Γλεουδιάζω ἡμα τὸ καβγί (= φιλεῖω μὲ γλυκύσματα τὸ παιδί Τσακων. (Χαβουτσ.) || Ἄσμ.

Πατέρα, ἀπὸ τὰ κόλλυα γκλεοῦδιασε καὶ ἄλλους, ὅποιους θωρεῖς κὶ ὅποιους ἡγαπᾷς, μικροὺς μὰ καὶ μεγάλους (ἐκ μοιρολ.) Νίσυρ.

Τὴν-Κεριακὴ γκλεοῦδιασε κουλλούρια ἔς τὰ παιδάκια, γιὰ νὰ χαροῦσι τὰ μικρὰ τ' ἄθωα πλασματάκια (ἐκ μοιρολ.) αὐτόθ. Συνών. φ ι λ ε ῦ ω. 2) Μεταφ., διορθῶ ἀγροτικὰ ἐργαλεῖα ὑποστάντα βλάβην Κῶς (Πυλ.): Πῆα ἔς τὸ μᾶστορη νὰ γκλεουθιάσω τὸ ἄλετρο, γιὰτὶ ἔσπασε.

γλεγουδιάρης ἐπίθ. ἐνιαχ. γλιγουδιάρης Ἀνδρ.—Λεξ. Ἡπίτ. Δημητρ. γλιουδιάρης Ἀνδρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γ λ ε γ ο υ δ ι, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. γ λ ι γ ο υ δ ι, καὶ τῆς παρὰγωγ. καταλ. -ά ρ η ς.

1) Ὁ ἀγαπῶν τὰ γ λ ε γ ο υ δ ι α, ἦτοι τὰ γλυκύσματα καὶ τοὺς ξηρῶν καρπῶν. Ἀνδρ. 2) Ὁ ἀγαπῶν τὰ ἐκλεκτὰ φαγητά, τὴν καλοφαγίαν Λεξ. Ἡπίτ. Συνών. καλοφαγᾶς. 3) Ὁ λαίμαργος Ἀνδρ.—Λεξ. Ἡπίτ. Δημητρ. Συνών. γ λ ε ι φ ῖ τ σ η ς, λ ε ι χ ο ῦ δ η ς, λ ε ι χ ο υ δ ι ἄ ρ η ς.

γλεγοῦδιασμα τό, ἀμάρτ. γκλεοῦθκισμα Κῶς (Πυλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ ε γ ο υ δ ι ἄ ζ ω.

Ἡ ἐπιδιόρθωσις ἀγροτικῶν ἐργαλείων ὑποστάντων βλάβην.

γλεῆ ἡ, Πόντ. (Χόψ.) γλεγῆ Πόντ. (Χόψ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ ε ὠ ν ω.

Τὸ πύον πληγῆς, κατ' ἐπέκτασιν δὲ καὶ ἡ πληγὴ. Ἄσμ.

Γαῖμαν ἔσταξεν, γλεγῆν κ' ἐφάνθεν

ὅπου ἔσταξεν, ἐμυροστάθεν

(κ' ἐφάνθεν = δὲν ἐφάνη, ἐμυροστάθεν = ἐστάθη μύρον, ἐπληρώθη ὑπὸ λαμπρᾶς εὐωδίας)

γλειμμα τό, Πελοπ. (Λακων.) Πόντ. (Ὁφ) Χίος—Λεξ. Δημητρ. γλειμμαν Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. κ.ά.) — Δ. Λιπέρτ., Τζιωπρ. τραούδ., 2, 18 καὶ 134 ἀγλειμμα Ζάκ. Μακεδ. (Καταφύγ.) γλειμμα ἡ Παζ. Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ ε ῖ φ ω, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ἀ γ λ ε ῖ φ ω.

1) Λειχασμός, γλειψιμον Ζάκ. Κύπρ. Μακεδ. (Καταφύγ.) Λεξ. Δημητρ. 2) Τὸ ὑπόλειμμα τοῦ ἐκ τῆς χρήσεως λειωθέντος σάπωνος ἢ ἄλλου στερεοῦ ἀντικειμένου Κύπρ. Παζ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. κ.ά.): Δὲν ἔχω οὔτε γλειμμα σαπῶνι νὰ πλύνω τὸ ζακέτο μου Παζ. Δῶσ' με τὴ σαπῶνι' τὸ γλειμμα Ὁφ. Ἀγόρασε λίω σαπῶνι, ἓνα γλειμμα ἐπόμενε. Ντράν' καλὰ καὶ μὴν-ἐμπέφτη ἡ γλειμμα ἄσ' σὰ χέρια σου αὐτόθ. || Φρ. Ἐν τ' ἀφίνει γλειμμαν (εἶναι κατὰ πάντα ὁμοῖος) Κύπρ. Συνών. φ ρ. Δ ἔ ν τ' ἀ φ ῖ ν ε ι φ τ ῦ μ α. Ε ἰ ν α ι φ τ υ σ τ ὅ ς. || Ἄσμ.

Πορρίζια μιᾶς κολορριζιάς τέθοικας τῇ πού πλαστοῦσιν, γλειμμαν ἔν τῆς ἀφίν-νουσιν, ἀθκιοῦν τσαὶ ἡωροβοῦσιν

